

Vreme: 23.07.2026 13:00

Medij: bif.rs

Link: <https://bif.rs/2026/07/danska-je-ugasila-svoju-javnu-postansku-sluzbu-da-li-je-eu-sledeca/>

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: Danska je ugasila svoju javnu poštansku službu, da li je EU sledeća?

4944

Danska je bila prva zemlja EU koja je ukinula dostavu pisama preko svog nacionalnog poštanskog operatera i odustala od obaveze da ta usluga bude dostupna na svakoj adresi. Time je...

Danska je bila prva zemlja EU koja je ukinula dostavu pisama preko svog nacionalnog poštanskog operatera i odustala od obaveze da ta usluga bude dostupna na svakoj adresi. Danska je bila prva zemlja EU koja je ukinula dostavu pisama preko svog nacionalnog poštanskog operatera i odustala od obaveze da ta usluga bude dostupna na svakoj adresi. Time je u Danskoj posle 400 godina postojanja ugašena javna poštanska služba, a sa njom je nestalo i 1.500 radnih mesta. Međutim, to nije jedina posledica ove političke odluke. Naime, u Danskoj sada pisma dostavlja jedna privatna logistička kompanija koja ima monopol nad ključnom infrastrukturom, i to po veoma visokim cenama. Posledice njenog monopola najviše će osetiti građani Danske, naročito 271.000 ljudi koji su izuzeti iz digitalne komunikacije i koji zavise od fizičkih pisama. Međutim, ovo pitanje nije važno samo za Dansku, jer se i Brisel priprema da sledeće godine izmeni pravila EU o poštanskim uslugama. Evropska komisija trenutno priprema reforme koje će odrediti da li će najstarija evropska komunikaciona mreža biti modernizovana u korist javnog interesa ili osuđena na postepeno gašenje. Danski slučaj pokazuje koliko može biti opasno procenjivanje značaja javne usluge isključivo prema tome da li ona donosi profit. Do sada je postojanje javne poštanske službe značilo da svako može da šalje i prima pakete i pisma po pristupačnim cenama. To se zove "obaveza univerzalne usluge" i podrazumeva da svi imaju pristup bar osnovnim uslugama dostave. Funkcioniše tako što poštanska mreža raspoređuje troškove dostave kako bi usluga ostala dostupna i pristupačna svima, a ne samo onima u profitabilnim gradskim centrima. Ali ovaj sistem je u krizi. Od kada je EU 2008. godine pokrenula liberalizaciju tržišta, ruralne zajednice suočavaju se sa nestajanjem poštanskih usluga. Evropski poštanski radnici svedoci su gašenja radnih mesta, pogoršanja uslova rada i pada zarada. Razlog tome nije pad potrebe za poštanskim uslugama. Činjenica je da je obim pošiljaka pisama prepolovljen, ali dostava paketa - posebno nakon procvata elektronske trgovine tokom pandemije korona virusa - naglo je porasla. No, pošte više nisu jedine koje se bave dostavom. Danas imamo fragmentisan sistem platformi i dostavnih službi zasnovanih na gig ekonomiji, koje prečesto izbegavaju poštanske propise dok istovremeno preuzimaju profitabilna gradska tržišta. Neke privatne kompanije za dostavu imaju koristi od zajedničkog javnog poštanskog sistema koji služi svima, ali ne učestvuju pravedno u finansiranju njegovog održavanja. Druge platforme i dostavne kompanije, poput Amazona, koriste sopstvene privatne mreže, koje se često oslanjaju na nesigurnije oblike rada: lažno samozapošljavanje, višeslojno podugovaranje i represivno algoritamsko upravljanje. To stvara nelojalnu konkurenciju koja se ne zasniva na kvalitetnijoj usluzi, već na tome ko će više eksploatisati dostavljače. Privatne kompanije posluju na profitabilnim gradskim rutama, dok nedovoljno finansiranim javnim poštanskim službama prepuštaju da same pokrivaju neisplative ruralne oblasti. Kada platforme reklamiraju "besplatnu dostavu", stvarnost je da neko ipak plaća cenu: najčešće radnici kroz niske plate i nesigurne uslove rada ili lokalne zajednice kroz nestanak usluga u manje profitabilnim područjima. Predlog uredbe Evropske komisije pod nazivom EU Delivery Act predstavlja istorijsku priliku da se ovaj sistem ponovo uravnoteži. Međutim, 1,8 miliona evropskih poštanskih radnika i njihovi sindikati strahuju da Komisija to pitanje posmatra isključivo kao tehničko, a ne kao političku odluku od koje zavisi opstanak

Vreme: 23.07.2026 13:00

Medij: bif.rs

Link: <https://bif.rs/2026/07/danska-je-ugasila-svoju-javnu-postansku-sluzbu-da-li-je-eu-sledeca/>

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: Danska je ugasila svoju javnu poštansku službu, da li je EU sledeća?

javnih poštanskih mreža. Oni smatraju da je Uniji potrebna sveobuhvatna modernizacija regulatornog okvira za poštanske usluge. To podrazumeva da svi operateri za dostavu podležu istim pravilima, da se obezbedi fer konkurencija zasnovana na kvalitetu usluge, a ne na eksploataciji radnika, kao i da poštanske usluge ostanu javno dobro namenjeno svim građanima. Posebno je važno da obaveza univerzalne usluge odražava današnju stvarnost - učestale dostave paketa. Članovi UNI Europe, regionalne organizacije međunarodne sindikalne federacije UNI Global Union, kažu da su paketi danas jednako važni kao što su nekada bila pisma, a poštanske mreže predstavljaju javnu infrastrukturu logistike paketa. "Poštanske mreže građene su decenijama javnim ulaganjima i predstavljaju infrastrukturu od koje korist imaju svi građani Evrope", podsećaju oni. Hoće li evropske pošte ostati javna usluga ili će postati još jedno tržište kojim dominiraju privatne kompanije, moglo bi da bude poznato već naredne godine kada Evropska komisija predstavi predlog novih pravila. Izvor: Euractiv, EUobserver Izvor: Euractiv, EUobserver Foto: ninita_7, Pixabay

